

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Akreditacija študijskega programa

Univerza v Mariboru, Medicinska fakulteta

Enoviti magistrski študijski program Dentalna medicina

Prof. dr. Marinka Drobnič Košorok
Prof. dr. Ivica Anič
Lenart Kmetič

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: **Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru**

Študijski program: **Enoviti magistrski študijski program Dentalna medicina**

Skupina strokovnjakov:

predsednik/ca	Prof. dr. Marinka Drobnič Košorok, Veterinarska fakulteta, Univerza v Ljubljani
član/ica	Prof. dr. Ivica Anić, Stomatološki fakultet, Sveučilište u Zagrebu
član/ica	Lenart Kmetič, študent

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 9.12.2019

Podpis predsednika/ce skupine strokovnjakov: _____

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **25.09.2019**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Na osnovi prejete vloge s prilogami, ugotovitev iz predhodne vloge, prejete 22. 11. 2018 ter obiska zavoda 7. 1. 2019, je skupina strokovnjakov uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Univerza v Mariboru, Medicinska fakulteta je 7.9.2018 NAKVIS-u predložila Vlogo za akreditacijo enovitega magistrskega študijskega programa Dentalna medicina. Skupina strokovnjakov, imenovana 15. 11. 2018 je preučila predloženo vlogo in spremljajočo dokumentacijo ter opravila ogled prostorov, predvidenih za izvedbo študijskega programa Dentalna medicina ter sestavila Skupno poročilo, ki ga je predložila NAKVIS -u 20.02.2019. Ker je poročilo opozarjalo na več opaženih neskladnosti, je vlagatelj vlogo umaknil in tako prekinil postopek akreditacije študijskega programa. Dne 2. 9. 2019 je vložil novo, dopolnjeno vlogo za akreditacijo enovitega magistrskega študijskega programa Dentalna medicina. Skupina strokovnjakov, imenovana 19. 9. 2019, je na osnovi temeljitega študija predložene nove Vloge za akreditacijo enovitega magistrskega študijskega programa Univerze v Mariboru Dentalna medicina in vseh dopolnilnih dokumentov ter ugotovitev, pridobljenih ob obisku zavoda 7. 1. 2019, pripravila novo preliminarno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa (Merila 2017, člen 17 in 18; standardi 1 do 5).

Prva akreditacija programa			
Področja presoje	Prednost	Priložnosti za izboljšanje	Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Sestava in vsebina študijskega programa			
Standard 1	-	1	-
Standard 2	-	-	-
Standard 3	-	2	-
Zasnova izvajanja študijskega programa			
Standard 4	1	3	-
Standard 5	-	1	-

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

Temeljna usmeritev za presojo po posameznih standardih:

Skupina strokovnjakov vsak predpisani standard kakovosti presoja na dveh ravneh v skladu z določbami o presoji, ki so podrobneje opredeljene v V. poglavju meril (OBRAZCI VLOG). Na prvi objektivno presodi in z argumenti podpre izpolnjevanje standarda. S tem presoja skladnost, obstoj ali izvajanje predpisanega. Na drugi ravni pa ugotovljeno stanje kvalitativno vrednoti v obsegu nad (ali pa pod) sprejemljivim in s tem presodi tudi kakovost. Na tej ravni presoje z argumenti strokovno oceni, kaj je zelo dobro, dobro, kaj ni oziroma kaj bi lahko bilo boljše. Če je nekaj skladno s predpisom, še ni nujno dobro. Nasprotno nekaj ni nujno slabo, če ni (povsem) skladno s predpisom, saj je visoko šolstvo raznoliko, dobro pa se lahko skriva ravno v posebnosti ali izjemnosti. Medtem ko nekateri standardi kakovosti vsebujejo kvalifikatorje, kot je 'kakovosten', drugi izrecno sprašujejo zgolj po primernosti, ustreznosti ali le obstoju oziroma izvajanju nečesa. Skupina strokovnjakov temu navkljub vselej presoja na dveh ravneh – iz prve ravni na koncu posameznega standarda povzame morebitne neskladnosti ali večje pomanjkljivosti, iz druge pa prednosti in priložnosti za izboljšanje, tako kot izhajajo iz ugotovitev in ocen, in ne po načelu, da morajo biti številčno uravnotežene, ali po kakšnem drugem načelu.

SESTAVA IN VSEBINA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Študijski program po sestavi in vsebini študentom ponuja celovito znanje ter jim omogoča doseči postavljene cilje in načrtovane kompetence oziroma učne izide.

a) konsistentnost in vsebinska povezanost posameznih predmetov in učnih načrtov ter študijskega programa kot celote:

Študijski program je vsebinsko in po obsegu zasnovan primerljivo s študijskimi programi dentalne medicine v državah EU in spoštuje vsaj minimalne zahteve evropske Direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij za regulirane poklice 2005/36/ES in 2013/55/ES. V skladu z Direktivama se pričakuje, da študentje predlagane vsebine osvojijo v obliki: »najmanj pet let trajajočega rednega teoretičnega in praktičnega študija, ki se izvaja na univerzi ali visokošolski ustanovi, ki izvaja usposabljanje s priznано enakovredno ravno ali pod nadzorom univerze«.

V veliki meri je iz učnih načrtov predmetov razvidna smiselna horizontalna in vertikalna povezanost predmetov. Posamezni predmeti se, kot je razvidno iz učnih načrtov, smiselno povezujejo in nadgrajujejo. Vlagatelj je upošteval pripombe strokovnjakov in izboljšal koherentnost učnih načrtov in njihovo umeščenost v kurikulumu. Poleg predavanj, seminarjev in laboratorijskih vaj je pomemben del izobraževanja namenjen praktičnemu kliničnemu usposabljanju. Le-to lahko poteka v obliki kliničnih vaj ali klinične prakse (praktikuma).

Po definiciji klinične vaje potekajo po pripravljenem programu v okviru MF in pod nadzorom habilitiranih učiteljev, klinična praksa pa v javnih in privatnih zobozdravstvenih zavodih pod mentorstvom tam zaposlenih splošnih zobozdravnikov in specialistov s posameznih področij dentalne medicine in se torej metodološko in vsebinsko razlikujejo.

Iz dodatnih pojasnil vlagatelja (Priloga 6636: Načrt praktičnega izobraževanja-Dentalna medicina) je razvidno, da bo praktično izobraževanje v 4., 5. letniku v celoti potekalo pod nadzorom habilitiranih univerzitetnih učiteljev in sodelavcev v 6. letniku pa kot klinična praksa (praktikum) ob sodelovanju strokovnih sodelavcev (splošni zobozdravniki in specialisti s posameznih področij dentalne medicine), zaposlenih v priznanih učnih ustanovah (ZD Maribor, ZD Ptuj), ki bodo pod okriljem UM MF opravili ustrezno usposabljanje za pedagoško delo.

Večina programov Dentalne medicine v Evropi vsebuje v zadnjem času tudi diplomsko delo, ki ga predloženi študijski program ne predvideva, ni pa obvezno.

b) povezanost (skladnost) ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov, določenih v učnih načrtih, s cilji in kompetencami študijskega programa in z njegovo vsebino glede na vrsto in stopnjo študija:

Učni cilji in predvidene kompetence, zapisane v posameznih učnih načrtih so skladne s cilji in kompetencami študijskega programa, okvirno opredeljenega v Vlogi. Študijski program upošteva zahteve in priporočila Direktiv o priznavanju poklicnih kvalifikacij za regulirane poklice 2005/36/ES in 2013/55/ES. Vlagatelj je predložil Katalog znanj in spretnosti, v katerem so pregledno zbrana predvidena znanja in spretnosti (kompetence), ki naj bi jih študent pridobil na posameznem področju, ki ga sestavlja sklop vertikalno povezanih predmetov.

V učnih načrtih posameznih predmetov so zapisani konkretni **cilji** poučevanja (teaching objectives) določenega predmeta, ki naj bi opredelili namen poučevanja določenih vsebin s stališča učitelja.

V isti rubriki obrazca so opredeljene tudi predvidene **kompetence** (competences) diplomanta, torej konkretna znanja in spretnosti, ki jih bo usvojil.

Podobno velja tudi za opredelitev **učnih izidov**/študijskih rezultatov (learning outcomes), ki naj bi opisovali, česa naj bi bil študent sposoben ob koncu enega učnega obdobja, torej katere od ciljev je sposoben na osnovi pridobljenih znanj in spretnosti, tudi dejansko uresničiti. Učni izidi so zapisani kot specifične in merljive trditve, ki opredeljujejo katere cilje in na kakšen način (v kakšnem obsegu- pozna, razume zna narediti) bo slušatelj sposoben doseči. Vlagatelj je predvidene učne izide na tak način opredelil v tudi Katalogu znanj in spretnosti.

Predvideni učni izidi bodo osnova za **ocenjevanje**. Pri načinu ocenjevanja (rubrika Način ocenjevanja) je v večini primerov jasno razvidno, kakšne oblike ocenjevanja učni načrt predvideva. Manj jasno je kako bo potekalo ocenjevanje klinične prakse v 6. letniku. Kakšna je povezava med konkretno oceno in stopnjo doseganja učnih ciljev (na katerem od naštetih nivojev: poznavanje, razumevanje, uporaba/izvedba, analiza, sinteza, vrednotenje) se pričakuje za določeno oceno, je opredeljeno z Enotno ocenjevalno lestvico na Univerzi v Mariboru.

c) v program integrirane znanstvene, strokovne, raziskovalne oziroma umetniške vsebine:

Literatura, priporočena v učnih načrtih predmetov, mora vsebovati v program integrirane znanstvene, strokovne in raziskovalne vsebine. Pričakuje se, da »temeljna literatura« po vsebini in obsegu ustreza učnim ciljem in obsegu (številu ur) predmeta. Navedba dodatne »priporočene literature« je seveda priporočljiva za poglobljen študij. V predloženih popravljenih učnih načrtih je navedena literatura ažurirana in primerno skrčena.

Bibliografije nosilcev predmetov MF UM nakazujejo realno možnost, da se bodo znanstvene in strokovne vsebine zlasti s področja predkliničnih znanosti, tudi v bodoče ustrezno vključevale v načrtovanje in izvajanje študijskega programa. Znanstveno-raziskovalno delo na področju kliničnega dela dentalne medicine je prisotno predvsem pri nosilcih predmetov z Medicinske fakultete na Reki, Hrvaška (MF Reka). Menimo, da je njihov doprinos k študijskim vsebinam ustrezen. Postavlja pa se vprašanje, kako bodo raziskovalne možnosti na partnerski fakulteti na področju kliničnih ved, dostopne študentom mariborskega študijskega programa Dentalne medicine.

č) vrstni red predmetov oziroma razporejenost predmetov po semestrih in letnikih (horizontalna in vertikalna povezanost) ter njihovo kreditno ovrednotenje:

Predmeti so v program razporejeni tako, da se praviloma zaključijo v enem semestru in so ustrezno kreditno ovrednoteni. Obsežnejši predmeti, kot npr. Medicina in šport, Klinična prehrana, Klinična medicina, Snemna protetika, Fiksna protetika, Oralna kirurgija, Otroško zobozdravstvo, Parodontologija, Endodontija, Zobna in čeljustna ortopedija, so oblikovani v dve oziroma tri samostojne zaključene enote (vključujejo izpit, ki je pogoj za napredovanje), ki se vertikalno smiselno nadgrajujejo.

Prednosti

Priložnosti za izboljšanje

- Znanstveno-raziskovalno delo na področju dentalne medicine, zlasti na kliničnem področju, ki bi bilo del raziskovalne dejavnosti na UM MF, bi bistveno prispevalo k boljši dostopnosti znanstveno-raziskovalnega dela študentom Dentalne medicine.

Večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti

Niso bile ugotovljene.

2. standard: Študijski program se po imenu, namenu in vsebini primerno umešča v predvideno področje in disciplino.

Povezanost vsebin študijskega programa, njihovo razmerje do uporabnih oziroma temeljnih znanj s področja in discipline ter idejni izbor vsebin, jasno opredeljenih in smiselno povezanih z aktualnim stanjem in razvojnimi trendi v znanosti, stroki oziroma umetnosti:

Študijski program Dentalna medicina se po imenu, namenu in vsebini primerno umešča v predvideno področje in disciplino. Strukturiran je tako po vsebini, kot po obsegu primerljivo s tovrstnimi programi v drugih evropskih državah in ustreza zahtevam evropske Direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij za regulirane poklice 2005/36/ES in 2013/55/ES.,

Program temelji na principih z dokazi podprte medicine in vključuje poučevanje najnovejših dognanj v stroki.

Prednosti

Priložnosti za izboljšanje

Večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti

Niso bile ugotovljene.

3. standard: Študijski program je povezan z okoljem, v katerem visokošolski zavod deluje.

a) analize oziroma raziskave potreb zaposlovalnega okolja, trga dela in zaposljivosti diplomantov ali potreb po znanju in ciljev družbe:

MF UM utemeljuje uvedbo predlaganega študijskega programa, kot priložnost za izboljšanje zobozdravstvene oskrbe v SV Sloveniji, zagotavljanje zadostnega števila zobozdravnikov in zagotavljanja hitrejšega razvoja medicinskih znanosti na regionalni ravni. Zgoraj navedene cilje utemeljuje s:

- Tradicijo visokošolskega izobraževanja na področju stomatologije v Mariboru – 1960-1969 je v Mariboru delovala Višja stomatološka šola;
- Analizo zasedenosti zobozdravnikov v SV Sloveniji, ki kaže, da je zasedenost zobozdravnikov (število opredeljenih pacientov na zobozdravnika) večja kot v ostalih regijah (Priloga 4);
- Pomanjkanjem zobozdravnikov, ki ga utemeljujejo z analizo deleža zaposlenih zobozdravnikov (23% zobozdravnikov), ki niso diplomirali v Sloveniji. Večina jih je diplomirala v državah bivše Jugoslavije, torej v državah, ki jih ne zavezujejo evropske direktive za izobraževanje za regulirane poklice.

Predlagatelji v vlogi prikazujejo, da je v državi premalo zobozdravnikov. Navedene številke odstopajo od uradnih podatkov Zdravniške Zbornice Slovenije, iz katerih je razvidno, da se uvrščamo po številu zobozdravnikov / 100.000 prebivalcev v sredino držav EU (Vloga2 str. 15). Poleg tega v večini držav EU prevladuje trend zmanjševanja tega števila. Iz podatkov Zavoda za zaposlovanje je razvidno, da je bilo v Sloveniji v začetku decembra 2018 na zavodu prijavljenih 15 zobozdravnikov. Menimo, da za stanje v zobozdravstvu ni krivo prenizko število diplomantov, temveč nesorazmerna porazdelitev po regijah in predvsem premalo programov, ki jih financira ZZS.

b) razmere za praktično izobraževanje študentov:

Iz Vloge in Načrta praktičnega izobraževanja – Dentalna medicina, ki je Priloga 6636 Vloge, je razvidno, da bodo klinične vaje študentov na programu Dentalna medicina potekale v treh fazah.

V prvi fazi (5., 6. in 7. semester) se bodo študenti seznanili z delom v Laboratoriju dentalne medicine 1, kjer bodo na simulatorjih, pod mentorstvom visokošolskih učiteljev in sodelavcev, opravljali osnovne vaje oz. posege. Obseg praktičnega izobraževanja je ovrednoten z 12 ECTS.

Druga faza (8., 9., 10. semester) zajema delo na stomatoloških stoli v Laboratoriju za dentalno medicino 2, kjer bodo študenti opravljali vaje na šestih stoli pod mentorstvom visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter gostujočih strokovnjakov v obsegu 17,5 ECTS.

V tretji fazi, za katero je predvideno praktično izobraževanje tekom celega 6. letnika študija, ovrednoteno z 20 ECTS, vlagatelj v Prilogi 6662 (Ponovna vloga za akreditacijo študijskega programa Dentalna medicina, Odgovori na večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti) zagotavlja, naj bi študenti opravljali klinično prakso v realnem okolju, pod nadzorom habilitiranih učiteljev (nosilci predmetov, ki izvajajo predavanja, vaje in seminarje) in neposrednim mentorstvom ustrezno pedagoško usposobljenih splošnih zobozdravnikov in specialistov dentalne medicine v učnih bazah severovzhodne Slovenije, s katerimi imajo sklenjene dogovore in jim Ministrstvo za zdravje priznava skladnost s *Pravilnikom o pogojih, ki jih mora izpolnjevati zavod za izvajanje praktičnega pouka dijakov zdravstvenih šol in študentov visokošolskih zavodov za podelitev naziva učni zavod, če želijo če želi v skladu z izobraževalnimi programi srednjih, višjih in visokih zdravstvenih šol ter fakultet izvajati praktični pouk dijakov in študentov*, ter jim podeljuje naziv učne ustanove za praktično usposabljanje ter na Medicinski fakulteti Univerze v Reki. Trenutno sta to Zdravstveni dom A. Drolca Maribor in Zdravstveni dom Ptuj. UN MF ima z nekaterimi drugimi zdravstvenimi domovi že podpisan dogovor o sodelovanju, vendar trenutno še niso potrjeni kot učne baze s strani MZ (Zdravstveni dom Murska Sobota in Zdravstveni dom Slovenj Gradec, ZD Lendava, ZD Velenje, ZD Brežice in ZD Novo mesto.

Ugotavljamo, da je laboratorij za predklinično praktično izobraževanje študentov dentalne medicine, kjer bo potekalo usposabljanje na 20 delovnih mestih, opremljenih s fantomskimi glavami ustrezen. Skupaj imajo na razpolago 48 fantomskih glav.

Za klinični del izobraževanja v 4. in 5. letniku je v sklopu fakultete, v ločeni stavbi trenutno postavljenih 6 delovnih enot, kjer bo potekalo praktično usposabljanje pod nadzorom visokošolskih učiteljev in sodelavcev. Med zobozdravniškimi stoli je s paravani zagotovljena zasebnost pacientov (ločena delovna mesta). Načrtujejo še dodatnih 10 delovnih mest. Urejena je ustrezna čakalnica za paciente in garderobe za študente. Na razpolago je tudi ustrezní zobni rentgenski aparat. Za delo s pacienti potrebuje fakulteta tudi dovoljenje MZ za opravljanje posegov na pacientih, ki ga UM MF pridobila 5.8.2019

Skupno število ur praktičnega usposabljanja v 4. in 5. letniku, ki je razvidno iz učnih načrtov posameznih predmetov pokaže, da bo moral študent v 4. letniku opraviti 495 ur kliničnih vaj, v petem letniku pa 335 ur praktičnega izobraževanja. Ob predvidenem vpisu 20 študentov letno, lahko pričakujemo, da bo na 6 stomatoloških stoli potrebno letno opraviti $830 \times 20 = 16.600$ ur kliničnih vaj v 4. in 5. letniku. Glede na sedanje število stomatoloških stolov, to pomeni, da bodo klinične vaje potekale 30 tednov v obsegu 553 ur tedensko, oziroma 92 ur tedensko na stomatološki stol (18,4 ure na dan, 5 delovnih dni v tednu).

Glede na zgoraj izračunane ure kliničnih vaj v 4. in 5. letniku, bi se kakovost študija povečala ob ustrezno večjem številu ustreznih delovnih mest (stomatoloških stolov), namenjenih kliničnim vajah. 20.11.2019 je vlagatelj NAKVIS-u poslal zavezujočo izjavo, v kateri dekan MF, prof.dr.Ivan Kranjc jamči, da ima MF, ob odobritvi programa Dentalna medicina, na računu zagotovljena sredstva za nabavo dodatnih 10 stomatoloških stolov. Z realizacijo te obljube, ob ustreznem dodatnem prostoru za namestitvev teh stolov, bi bili pogoji za izvajanje kliničnih vaj v 4. in 5. letniku bistveno izboljšani.

Praktično usposabljanje v 6 letniku je opredeljeno kot klinična praksa/praktikum pri posameznih predmetih. Vlagatelj navaja, da je praktikum 6. letnika ovrednoten z 20 ECTS

(Priloga 6636) in vsebuje 600 ur praktičnega usposabljanja na študenta, kar praktično pomeni 30 tednov z 20 urami usposabljanja na študenta ali 20 tednov s 30 urami usposabljanja na študenta. Za 20 študentov sumarno to pomeni 600 učinkovitih tednov letno ob 20 urni tedenski obremenitvi, oziroma 400 učinkovitih tednov letno ob 30 urni tedenski obremenitvi študenta. Dejansko je torej potrebno zagotoviti v učnih ustanovah, kjer se bo praktikum izvajal, najmanj 10 stomatoloških stolov 40 tednov v letu, 30 ur na teden, ki bodo na razpolago izključno 20 študentom šestega letnika Dentalne medicine. V Načrtu praktičnega usposabljanja (Priloga 6636) je predvideno, da bo praktično delo študentov v šestem letniku potekalo v različnih zdravstvenih ustanovah, potrjenih s strani ministrstva kot učne ustanove pod neposrednim mentorstvom visokošolskih sodelavcev - splošnih zobozdravnikov in specialistov, torej kot klinična praksa/praktikum in ne kot klinične vaje. Ogled prostorov v ZD Maribor, ki se nahaja na drugi lokaciji kot Medicinska fakulteta, je pokazal, da prostori in ordinacije zadostijo potrebam, za oskrbo pacientov s strani splošnih zobozdravnikov in specialistov posameznih smeri dentalne medicine ter za usposabljanje specializantov. Niso pa ti prostori trenutno optimalni za izvajanje klinične prakse dodiplomskih študentov dentalne medicine. Za svoje delo potrebuje vsak študent svoj zobozdravniški stol in ustrezen nadzor visokošolskega sodelavca oziroma mentorja. Iz pojasnilnega dopisa, ki je priloga Vloge in »Dogovora« med dekanom MF, direktorjem ZD A. Drolca Maribor in županom Mestne občine Maribor z dne 28. 2.2019 je razvidno, da se je ZD A. Drolca Maribor, njegovo vodstvo in zaposleni izrazito proaktivno vključil v implementacijo predlaganega študijskega programa. Dogovor zagotavlja **razširitev prostorov** namenjenih kliničnemu usposabljanju diplomskih študentov Dentalne medicine v ZD A. Drolca Maribor. Iz Priloge 6662, Dopis glede nove vloge, pa je razvidno predvideno **podiplomsko usposabljanje** že zaposlenih zobozdravnikov, ki delno že poteka. Le-ti se bodo kasneje lahko kompetentno vključili v izvedbo praktičnega usposabljanja. Realno pričakujejo, da bi ob začetku izvajanja študijskega programa UM MF Dentalna medicina v letu 2020/2021, prvi študentje, v skladu programom študija, potrebovali ustrezne pogoje za praktično usposabljanje čez tri leta, to je leta 2023/2024. Po navedbah udeležencev sestanka (direktor ZD) med obiskom ustanove 7.1.2019, bodo razbremenili zobozdravnike in specialiste pogodbenega dela za ZZZS za 30% in jih habilitirali. Glede na število pacientov v splošnih in specialističnih ambulantah ZD A. Drolca Maribor predvidevamo, da izvajalec lahko zagotovi zadostno število ustreznih kliničnih primerov.

Menimo, da klinična praksa v oddaljenih enotah ni enakovredna za izobraževanje študentov dentalne medicine zaradi problematičnega zagotavljanja enako kvalitetnih pogojev usposabljanja (prisotnost habilitiranih visokošolskih sodelavcev, primerljivih delovnih pogojev in doseganja enakih učnih izidov) za vse študente.

Pogoji študija morajo zagotavljati, da bodo vsi diplomanti programa UM MF Dentalne medicine deležni primerljivih pogojev teoretičnega in praktičnega usposabljanja ter da bodo kot diplomanti sposobni nuditi kakovostno obravnavo pacientov, v skladu s priporočili ADEE (Združenja za izobraževanje zobozdravnikov v Evropi) in splošno sprejeto prakso v EU.

Prednosti

Priložnosti za izboljšanje

- Prostori, namenjeni kliničnim vajam v četrtem in petem letniku so trenutno na meji zmogljivosti za predvideno število študentov in predvideno število ur praktičnega

usposabljanja v 4. in 5. letniku. Dodatna namestitvev 10 stomatoloških stolov v ustreznih prostorih, ki jo predvidevajo, bi bistveno doprinesla h kakovosti praktičnega izobraževanja;

- Z dodatnimi prostori v ZD A. Drolca Maribor, namenjenimi izključno praktičnemu usposabljanju študentov Dentalne Medicine, predvidenimi v »Dogovoru« med MF, ZD in MOM in ustreznim podiplomskim izobraževanjem in habilitacijo izvajalcev bi ustvarili ustrezne pogoje za ustrezno izvajanje klinične prakse za 20 študentov 6. letnika.

Večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti

Niso bile ugotovljene.

ZASNOVA IZVAJANJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Zasnova izvajanja študijskega programa ustreza njegovi vsebini, sestavi, vrsti, stopnji in namenu (ciljem), tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).

a) predvideni načini, oblike in potek poučevanja:

Predvideni načini in oblike poučevanja predkliničnih predmetov, so ustrezni. Ta del študijskega programa bodo izvajali učitelji MF UM v dobro opremljenih prostorih MF UM. Čeprav v vlogi ni eksplicitno opredeljeno, vodstvo zagotavlja, da bo pouk potekal ločeno za študente Splošne medicine in študente Dentalne medicine, saj se predmeti, kljub podobnim imenom, vsebinsko razlikujejo.

Ključno odstopanje od uveljavljenih dobrih praks na primerljivih inštitucijah, je zaznati pri organizaciji praktičnega izobraževanja, zlasti v šestem letniku, ki, kakor izhaja iz vloge in Načrta praktičnega izobraževanja, ne bo potekalo na fakulteti in ne pod nadzorom habilitiranih visokošolskih učiteljev in sodelavcev. Predlagana oblika (Priloga 6636 Načrt praktičnega izobraževanja), to je delo v učnih zavodih pod nadzorom tam zaposlenih doktorjev dentalne medicine in specialistov, je primerna za podiplomsko izobraževanje (staž, specializacija). V primeru dodiplomskega študija pa se pojavlja resen dvom o ustreznih in enakih pogojih dela za vse študente (specialistična ambulanta, splošna ambulanta, UKC), pedagoški usposobljenosti izvajalcev, o načinu spremljanja pridobljenih kompetenc in ocenjevanju študentov. Poraja se dvom, ali bodo imeli dodiplomski študentje v rednih ambulantah v javnih ali privatnih zavodih dejansko možnost opravljanja posegov (»hands on«) in ne le opazovanja profesionalnih izvajalcev. Menimo, da je to mogoče ustrezno doseči le v posebnih, študentom namenjenih laboratorijih/ambulantah, pod nadzorom habilitiranega osebja. Problema se zaveda tudi vlagatelj, saj v dodatnih dokumentih, naknadno priloženih vlogi zagotavlja, da direktor ZD, župan MOM in dekan MF jamčijo, da bodo zagotovljena sredstva za prostorsko optimizacijo v ZD A. Drolca Maribor in da podiplomsko usposabljanje nekaterih tam zaposlenih doktorjev dentalne medicine, ki bi se kasneje lahko habilitirali in prevzeli nadzor nad praktičnem usposabljanjem, dejansko že poteka.

Priporočila ADEE (Združenja za izobraževanje zobozdravnikov v Evropi), ki je krovna organizacija za poenotenje izobraževanja navaja, da mora obsegati teoretično in praktično izobraževanje vsaj 5 let polni delovni čas na univerzi ali inštitutih, ki omogočajo enak nivo in so pod nadzorom univerze. Praktično in klinično delo pa morata biti zadovoljiva in zanesljiva. (Plasschaert et al., Curriculum structure and the European Credit Transfer System for European dental schools: Part I Eur J Dent Educ 2006;10:123-30. Cowpe et al., Profile and competences for the graduating European dentist-update 2009 Eur J Dent Edu 2010;14:193-202.)

Klinična praksa v oddaljenih enotah ni primerna za izobraževanje študentov dentalne medicine, saj težko zagotavlja primerljive pogoje in doseganje enovitih in objektivno merljivih učnih izidov. Študijski program mora zagotoviti, da so diplomanti sposobni nuditi primerljivo kakovostno obravnavo pacientov, kot diplomanti drugih evropskih fakultet.

Glede na dejstvo, da so nosilci kliničnih predmetov trenutno praviloma tujci, je vprašljivo, ali bo zavod bo zavod resnično lahko omogočil predvideno izvedbo programa v slovenskem jeziku. Vodstvo MF zagotavlja, da bodo za izvajalce iz tujine organizirali tečaj slovenskega jezika, oziroma zagotovili tolmača.

b) ustreznost kadrov v skladu s 13. členom meril ter:

- **področna primernost izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev in sodelavcev;**
- **izpolnjevanje pogojev za mentorstvo doktorskim študentom in ustreznost mentorjev:**

Za polni delovni čas je zaposlenih 12,38 FTE visokošolskih učiteljev, to je 29,48% FTE. V tej številki so zajeti predvsem visokošolski učitelji in sodelavci MF UM, ki bodo sodelovali pri izvedbi predkliničnega usposabljanja. Nosilci in izvajalci kliničnih predmetov so trenutno sodelavci Medicinske fakultete na Reki, ki so na matični ustanovi ustrezno habilitirani in bodo pogodbeno sodelovali z MF UM oziroma bodo na MF UM delno zaposleni. Senat MF in senat UM sta tujim sodelavcem z enkratnim sklepom priznala ustreznost habilitacij, pridobljenih na matični fakulteti. Priložene so tudi obsežne bibliografije tujih sodelavcev, ki dokazujejo njihovo znanstveno aktivnost. Trenutno se podiplomsko (doktorski študij) izobražuje 10 sodelavcev ZD A. Drolca Maribor, ki bodo doktorski študij predvidoma zaključili v prihodnjih treh letih in tako pridobili enega od pogojev za izvolitev v učiteljski naziv, Lahko se bodo torej habilitirali in prevzeli večji del praktičnega usposabljanja do leta 2023/2024, ko bo predvidoma prva generacija študentov (2020/2021) vpisala predmete, ki predvidevajo klinične vaje in klinično prakso.

V primeru, da se bo praktično usposabljanje v šestem letniku dejansko izvajalo v zunanjih enotah, je potrebno pedagoško usposabljanje zaposlenih zobozdravnikov na področju splošnega poznavanja študijskega programa in pedagoškega procesa in metod usposabljanja, poznavanje predvidenih učnih izidov in primerljivega ocenjevanja na različnih delovnih mestih (v skladu z enotno ocenjevalno lestvico). Vlagatelj načrtuje letno izvedbo dvodnevni delavnic pedagoškega usposabljanja za vse zunanje mentorje in sodelavce, ki še niso pedagoško usposobljeni. (Dopis glede nove vloge, z dne 8.8.2019).....

c) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Ogled prostorov je pokazal, da bodo na MF UM lahko uspešno izvajali teoretični del izobraževanja, saj imajo ustrezne potrebne prostore in opremo. Prva tri leta študija bo program izobraževanja podoben splošni medicini. Imajo tudi ustrezen laboratorij za predklinično delo (praktično izobraževanje na fantomskih glavah) študija dentalne medicine.

Za kliničen del izobraževanja imajo v sklopu fakultete, v ločeni stavbi, sedaj 6, predvidevajo pa še 10 dodatnih delovnih enot -stomatoloških stolov, ločenih s paravani, ki zagotavljajo zasebnost pacientov. Sedanji prostor komaj zadosti potrebam kliničnega dela študentov, saj je iz izračuna (Standard 3b) razvidno, da bi bili stomatološki stoli v Laboratoriju 2 izjemno obremenjeni. Dodatni prostor z desetimi stomatološkimi stoli, pa bi razmere bistveno izboljšal. Urejena je čakalnica za paciente. V prostorih je na voljo tudi RTG. 5.8.2019 je MF UM pridobila dovoljenje MZ za opravljanje zdravstvene dejavnosti, v skladu s 3a členom Zakona o zdravstveni dejavnosti..

Študentom bo na voljo sodobna in dobro opremljena knjižnica MF UM, prav tako dostop do svetovnega spleta v vseh prostorih fakultete. Prostori MF so prilagojeni gibalno oviranim študentom.

Ogled prostorov v ZD Maribor, ki se nahaja v ločeni stavbi na drugi lokaciji, je pokazal, da trenutni prostori in ordinacije zadostijo potrebam, da lahko svoje paciente oskrbijo splošni zobozdravniki in specialisti. Ne ustrezajo pa ti prostori s svojimi delovnimi enotami pogojem za izvajanje klinične prakse študentov Dentalne medicine. Izračun pokaže, da bi moral vsak študent v 6. letniku opraviti 600 ur praktičnega kliničnega usposabljanja, oziroma 20 ali 30 ur tedensko 30 ali 20 tednov v letu, kar bi bilo v sedaj razpoložljivih prostorih, težko izvedljivo. Glede na dogovor med direktorjem ZD, dekanom MF in županom MO Maribor z dne 28.2.2019 načrtujejo, da bodo v okviru ZD pridobili dodatne kapacitete, namenjene samo/predvsem študentom Dentalne medicine, s čimer bi zagotovili ustrezne pogoje za praktično usposabljanje študentov Dentalne medicine.

Prednosti

- Dobri delovni pogoji za prva tri leta študija na MF UM.

Priložnosti za izboljšanje

- Poskrbeti za dosledno izvajanje študijskega programa v slovenskem jeziku;
- V okviru obstoječih dogovorov med MF, MOL in ZD ter zagotovil dekana MF, zagotoviti dodatne ustrezne prostorske kapacitete za klinične vaje na MF UM (Laboratorij 2,) in za klinično prakso v ZD A. Drolca Maribor;
- Zagotoviti ustrezno pedagoško andragoško usposabljanje sodelavcev v učnih ustanovah.

Večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti

Niso bile ugotovljene;

5. standard: Pogoji za študij in obvezne sestavine študijskega programa so določeni, pregledni in razumljivi. Omogočajo uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti vseh deležnikov v študijskem procesu.

a) pogoji za vpis v študijski program in napredovanje študentov:

Pogoji za vpis v študijski program Dentalna medicina so ustrezni, skladni z Zakonom o visokem šolstvu. Pogoj je opravljena matura oziroma štiriletni študijski program pred 1995. Ob omejitvi vpisa ima MF UM predpisane kriterije za izbor kandidatov, ki so tudi javno objavljeni v Razpisu za vpis.

b) merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program:

Merila za priznavanje znanja in spretnosti so ustrezna. Opredeljena so v Pravilniku o priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program.

c) načini ocenjevanja:

Zlasti pri klinični praksi v šestem letniku iz učnih načrtov ni razvidno kdo in kako bo ocenjeval doseganje učnih ciljev, saj kar 600 ur pouka, po sedaj predlaganem Načrtu praktičnega izobraževanja (Priloga 6636), ne poteka pod nadzorom habilitiranih učiteljev.

č) pogoji za dokončanje študija:

Študent diplomira, ko opravi vse obveznosti v obsegu 360 kreditnih točk.

d) pogoji za dokončanje posameznih delov programa, če jih ta vsebuje:

Program ne vsebuje posameznih delov. Gre za enoviti magistrski študijski program.

e) strokovni oziroma znanstveni naslov:

Skladno z Zakonom o slovenskem ogrodju poklicnih kvalifikacij (ZSOK) je pridobljen naziv doktorica/doktor dentalne medicine; dr. dent. med.

f) pogoji za prehode med študijskimi programi:

Pogoje in število mest za prehode določi Senat MF UM za vsako leto posebej. Pogoji objavljeni v Razpisu za vpis.

Možen je le prehod med študijskimi programi iste stopnje, v danem primeru iz študija medicine na študij dentalne medicine in to le v 2. letniku, to je po uspešno opravljenem prvem letniku (60ECTS) s povprečno oceno 8,5 ali več. Vloge obravnava Komisija za študijske zadeve MF UM in opravi izbor na osnovi uspešnosti pri predhodnem študiju.

(Točka d ne velja za študijske programe tretje stopnje.)

Prednosti

Priložnosti za izboljšanje

- Enotno definirati načine in kriterije ocenjevanja (zlasti pri kliničnih predmetih).

Večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti

Niso bile ugotovljene.

POVZETEK

Iz vloge z dne 20. 4. 2018, ki jo je vlagatelj kasneje umaknil, obiska zavoda dne 7. 1. 2019 in druge vloge z dne 22. 8. 2019 s prilogami je razvidno, da je predloženi enoviti magistrski študijski program Dentalne medicine zasnovan v skladu z evropskimi smernicami vsebovanih v Direktivah o priznavanju poklicnih kvalifikacij za regulirane poklice 2005/36/ES in 2013/55/ES. Te predvidevajo neokrnjeno izvedbo študijskega programa pod nadzorom univerze in habilitiranih učiteljev, zato naj bi se program izvajal le kot redni študij, kar je razvidno tudi iz Vloge.

Iz učnih načrtov je razvidno, da študijski program sledi vsebinam, ki jih predvidevata zgornji direktivi ter tako študentom omogoča doseči postavljene cilje. Izvajal se bo kot redni študij.

Za prva tri leta študija so dobri študijski pogoji zagotovljeni, saj se bo izvajal v prostorih in s kadrom MF UM. Izvajanje kliničnih predmetov v naslednjih letih je trenutno (v Vlogi) predvideno s sodelovanjem habilitiranih učiteljev Medicinske fakultete Univerze na Reki, ki bodo pogodbeno ali kot delno zaposleni sodelovali pri izvedbi programa Dentalna medicina na MF UM.

V zadnjih treh letih študijskega programa, ki vsebuje velik delež praktičnega usposabljanja se ob sedaj vzpostavljenih pogojih pojavi več vprašanj o zadovoljivosti načina izvedbe praktičnega usposabljanja. Prostor s šestimi delovnimi mesti za klinične vaje (zobozdravniškimi stoli) bo zelo obremenjen in bo le stežka zadovoljeval potrebe vpisanih študentov. MF je pridobila dovoljenje MZ za opravljanje zdravstvene dejavnosti v svojih prostorih, skladno z ZZDej, 3a člen. Urejena je čakalnica za paciente. V šestem letniku predviden način kliničnega praktičnega izobraževanja odstopa od uveljavljenih praks, saj naj bi potekalo v verificiranih učnih ustanovah in ne kot je evropska praksa, pod nadzorom univerze in njenih učiteljev. Vlagatelj je naknadno Vlogi dodal več dokumentov, ki dokazujejo, da se teh problemov zaveda. Dekan MF izjavlja, da ima MF zagotovljena finančna sredstva s katerimi bo nabavila dodatnih 10 stomatoloških stolov za klinične vaje v 4. in . letniku. UM MF je podpisala dogovor o sodelovanju z ZD A. Drolca in Mestno občino Maribor o zagotavljanju dodatnih delovnih prostorov v ZD, namenjenih namensko za izvajanje klinične prakse. Trenutni nosilci kliničnih predmetov so strokovnjaki MF Univerze na Reki, vendar se v ZD A. Drolca Maribor 10 zaposlenih doktorjev dentalne medicine že podiplomsko usposablja (doktorski študij) in bi bili lahko potencialno sposobni v treh do štirih letih, kot habilitirani univerzitetni učitelji, prevzeti klinične predmete.

Ob dejanski realizaciji zgoraj navedenih namer in dogovorov, bi bili zagotovljeni ustrezni pogoji za izvajanje enovitega magistrskega študijskega programa Dentalna medicina na UM MF.

Predlagamo, da se v določenem obdobju (3 do let) po eventualnem začetku izvajanja študijskega programa, preveri dejanska realizacija zgornjih predlogov v obliki »evalvacije vzorca študijskih programov«.

SUMMARY

The application of 20 April 2018, which was subsequently withdrawn by the applicant, the visit to the institution on 7 January 2019 and new applications of 22 August 2019 with the attachments show that the submitted Master's Degree Program in Dental Medicine is designed in accordance with the European guidelines outlined in the Directives on the

recognition of professional qualifications for the regulated professions 2005/36 / EC and 2013/55 / EC. They envisage the uninterrupted implementation of the study program under the supervision of the university and habilitated teachers, so the program should only be carried out as a full-time study, which is also evident from the Application.

The syllabuses show that the study program follows the content provided for in the above directives, thus enabling students to achieve the set objectives. It will be implemented as a full-time study.

For the first three years of study, good study conditions are guaranteed, as it will be implemented on the premises and with the staff of MF UM. The implementation of clinical courses in the coming years is currently envisaged (in the Application) with the participation of habilitated teachers of the Faculty of Medicine at the University of Rijeka, who will be contractually or partially employed in the implementation of the Dental Medicine program at MF UM.

In the last three years of the study program, which contains a large proportion of practical training, under the current conditions, several questions arise about the satisfactory nature of the practical training. The six-workroom space for clinical practice (dental chairs) will be very burdensome and will hardly meet the needs of enrolled students. The MF obtained a permit from the MH to carry out health care activities on its premises in accordance with ZZDej, Article 3a. Patient waiting room is arranged. In the sixth year, the intended way of clinical practical education deviates from the established practices, since it is supposed to take place in verified educational institutions and not as a European practice, on the university, under the supervision of the university and its teachers. The applicant subsequently added to the application several documents proving that he was aware of these problems. The Dean of the MF states that the MF has the financial means to purchase an additional 10 dental chairs for clinical exercises in 4th and 5th year. UM MF has also signed an agreement on cooperation with ZD A. Drolca and the Municipality of Maribor on the provision of additional workplaces in ZD intended for the purpose of clinical practice. The current lecturers of the clinical courses are experts at the MF University of Rijeka, however, the ZD A. Drolca Maribor has already enrolled 10 doctors of dental medicine to the post graduate doctoral studies who could potentially be able to take clinical courses in habilitated university teachers in three to four years. The actual realization of the above-mentioned intentions and agreements would provide adequate conditions for the implementation of the unified master's study program Dental Medicine at the Faculty of Medicine.

We propose to check the actual implementation of the above proposals in the form within a certain period (3 to years) after the eventual start of the study program as an "evaluation of the sample of the study programs".

Prednosti, priložnosti za izboljšanje in večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti

Prednosti
<ul style="list-style-type: none"> • Dobri delovni pogoji za prva tri leta študija na MF UM.
Priložnosti za izboljšanje
<ul style="list-style-type: none"> • Znanstveno-raziskovalno delo na področju dentalne medicine, zlasti na kliničnem področju, ki bi bilo del raziskovalne dejavnosti na UM MF, bi bistveno prispevalo k boljši dostopnosti znanstveno-raziskovalnega dela študentom Dentalne medicine.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- Prostori, namenjeni kliničnim vajam v četrtem in petem letniku so trenutno na meji zmogljivosti za predvideno število študentov in predvideno število ur praktičnega usposabljanja v 4. in 5. letniku. Dodatna namestitvev 10 stomatoloških stolov v ustreznih prostorih, ki jo predvidevajo, bi bistveno doprinesla h kakovosti praktičnega izobraževanja;
- Z dodatnimi prostori v ZD A. Drolca Maribor, namenjenimi izključno praktičnemu usposabljanju študentov Dentalne Medicine, predvidenimi v »Dogovoru« med MF, ZD in MOM in ustreznim podiplomskim izobraževanjem in habilitacijo izvajalcev bi ustvarili ustrezne pogoje za ustrezno izvajanje klinične prakse za 20 študentov 6. letnika.
- Poskrbeti za dosledno izvajanje študijskega programa v slovenskem jeziku;
- V okviru obstoječih dogovorov med MF, MOL in ZD ter zagotovil dekana MF, zagotoviti dodatne ustrezne prostorske kapacitete za klinične vaje na MF UM (Laboratorij 2,) in za klinično prakso v ZD A. Drolca Maribor;
- Zagotoviti ustrezno pedagoško andragoško usposabljanje sodelavcev v učnih ustanovah.
- Enotno definirati načine in kriterije ocenjevanja (zlasti pri kliničnih predmetih).

Večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti

- Niso bile ugotovljene

Priloge:

- Soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.